



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.4.2016.
COM(2016) 214 final

2012/0011 (COD)

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

**stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti fizičkih
osoba u vezi s obradom osobnih podataka i o
slobodnom kretanju takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka)
te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ**

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU**

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka) te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ

1. KONTEKST

Datum slanja prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću (dokument COM(2012) 11 završna verzija – 2012/11 COD): 25. siječnja 2012.

Datum mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora: 23. svibnja 2012.
SOC/455 EESC-2012-1303

Datum stajališta Europskog parlamenta, prvo čitanje: 12. ožujka 2014.

Datum slanja izmijenjenog prijedloga: nije primjenjivo

Datum donošenja stajališta Vijeća: 8. travnja 2016.

2. CILJ PRIJEDLOGA KOMISIJE

Direktiva 95/46/EZ¹, središnji zakonodavni instrument za zaštitu osobnih podataka u Europi, bila je veliko postignuće u povijesti zaštite podataka. Njezini ciljevi, osigurati funkcionalno jedinstveno tržište i djelotvornu zaštitu temeljnih prava i sloboda pojedinaca, i dalje su aktualni. Međutim, ona je donesena prije 21 godinu kad je internet bio u povojima. U današnjem novom digitalnom okruženju s novim problemima i potrebama, postojećim se pravilima ne pruža potreban stupanj usklađenosti, ni nužna učinkovitost za osiguranje prava na zaštitu osobnih podataka.

U tom je kontekstu Komisija 25. siječnja 2012. predložila Uredbu kojom se trebala zamijeniti Direktiva 95/46/EZ i kojom se utvrđuje opći okvir EU-a za zaštitu podataka. Prijedlogom Uredbe moderniziraju se načela Direktive iz 1995. tako što ih se prilagođava digitalnom dobu i usklađuju zakoni o zaštiti podataka u Europi. Čvrsta pravila o zaštiti podataka nužna su kako bi pojedinci ponovno stekli povjerenje u način na koji se njihovi osobni podaci upotrebljavaju.

Prijedlog Uredbe usmjeren je na: jačanje prava pojedinaca, jačanje unutarnjeg tržišta EU-a, osiguranje snažnije provedbe pravila, pojednostavnjenje međunarodnih prijenosa osobnih podataka i utvrđivanje globalnih standarda za zaštitu podataka.

¹ Direktiva 95/46/EZ o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

Na temelju tih promjena ljudi će dobiti veću kontrolu nad svojim osobnim podacima i olakšat će im se njezina upotreba. Promjene su osmišljene kako bi se osigurala zaštita osobnih podataka, bez obzira na to gdje se podaci nalaze. Novim se pravilima to želi osigurati

- lakšim pristupom vlastitim podacima – pojedinci će na jasan i razumljiv način dobivati više informacija o tome kako se njihovi podaci obrađuju,
- „pravom na zaborav” – ako pojedinci više ne žele da se njihovi podaci obrađuju, i pod uvjetom da ne postoje opravdani razlozi za njihovo zadržavanje, podaci se brišu,
- pravom na obavijest o provalama u osobne podatke – poduzeća moraju obavijestiti nadzorno tijelo o kršenju tajnosti podataka zbog kojih su pojedinci izloženi opasnosti te obavijestiti osobe čiji se podaci obrađuju o svim visokorizičnim kršenjima tajnosti podataka što je prije moguće kako bi korisnici mogli poduzeti odgovarajuće mjere,
- pravom na prijenos podataka – time će se korisnicima olakšati prijenos osobnih podataka među različitim pružateljima usluga.

U predloženoj Uredbi podržava se i ostvarivanje potencijala jedinstvenog digitalnog tržišta sljedećim načelima:

- jedan kontinent, jedan zakon: jedinstveno paneuropsko pravo o zaštiti podataka kojim se zamjenjuje trenutačna nedosljedna kombinacija 28 nacionalnih prava,
- „sve na jednom mjestu”: jedinstvena točka za poduzeća: morat će odgovarati samo jednom nadzornom tijelu, umjesto njih 28, čime postaje jednostavnije i jeftinije poslovati diljem EU-a,
- ravnopravni tržišni uvjeti – u današnje se vrijeme europska poduzeća moraju pridržavati strožih standarda nego poduzeća s poslovnim nastanom izvan EU-a, ali koja posluju na našem jedinstvenom tržištu. Nakon reforme poduzeća sa sjedištem izvan Europe morat će primjenjivati ista pravila za ponudu roba i usluga na tržištu EU-a,
- tehnološka neutralnost: Uredbom se stvara pogodno okruženje za daljnji razvoj inovacija na temelju novih pravila.

Naposljetku, predloženom Uredbom predviđa se da nadležna tijela mogu sankcionirati poduzeća koja se ne pridržavaju propisa EU-a u visini do 2 % njihova godišnjeg prometa.

3. KOMENTARI O STAJALIŠTU VIJEĆA

Stajalište Vijeća odražava politički sporazum koji su Europski parlament i Vijeće u okviru neformalnih dijaloga postigli 15. prosinca 2015., a koji je potom Vijeće potvrdilo 8. travnja 2016.

Komisija podržava taj sporazum jer je u skladu s ciljevima njezina prijedloga.

U sporazumu je zadržana priroda pravnog instrumenta kako je predložila Komisija, a to je Uredba umjesto Direktive, koju bi bilo potrebno prenijeti u 28 nacionalnih pravnih sustava. Također se osigurava nužna razina usklađivanja, a istodobno se državama članicama ostavlja sloboda za određivanje pravila zaštite podataka za javni sektor.

U stajalištu Vijeća potvrđuje se pristup Komisije u pogledu teritorijalnog područja primjene Uredbe koja će se primjenjivati i na voditelje obrade i obrađivače s poslovnim nastanom u trećoj zemlji ako nude robu i usluge ili nadziru ponašanje osoba čiji se podaci obrađuju u

Uniji.

U skladu s Komisijinim pristupom, sporazumom se jačaju načela obrade podataka (npr. načelo smanjenja količine podataka) i prava osoba čiji se podaci obrađuju uvrštenjem prava na zaborav i prava na prenosivost podataka te daljnjim razvojem postojećih prava, kao što su pravo na informacije i pravo pristupa.

U sporazumu se zadržava i dodatno razvija pristup temeljen na riziku koji je već prisutan u prijedlogu Komisije i kojim se zahtijeva da voditelji obrade i, u nekim slučajevima, obrađivači uzmu u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade te rizike različitih vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode osobe čiji se podaci obrađuju. Nadalje, sporazum o mehanizmu „svega na jednom mjestu” pravno je i institucijski utemeljen te se njime stvara znatna dodana vrijednost za poduzeća i osobe čiji se podaci obrađuju. Mehanizam će se oslanjati na načelo „najprikladnijeg tijela” za donošenje odluke i usredotočiti samo na slučajeve s važnom prekograničnom dimenzijom. U zaključku Vijeća zadržan je ključni element pojednostavnjenja, a to je jedinstvena odluka na razini EU-a i jedan sugovornik za poduzeća i za pojedince.

U sporazumu se dodatno razjašnjavaju i utvrđuju pravila o međunarodnim prijenosima u pogledu, primjerice, kriterija koji se moraju uzeti u obzir pri procjeni razine zaštite u trećoj zemlji ili instrumenata kojima se mogu osigurati prikladne zaštitne mjere za međunarodne prijenose.

U stajalištu Vijeća nadzorna tijela ovlašćuju se za uvođenje financijskih sankcija za povrede Uredbe, u iznosu od 2 – 4 % ukupnog godišnjeg prometa poduzeća.

Konačno, u stajalištu Vijeća, za razliku od prijedloga Komisije, Uredba se ne smatra razvojem schengenske pravne stečevine. Komisija stoga smatra da je nužna izjava u tom pogledu.

4. ZAKLJUČAK

Komisija podržava rezultate međuinstitucijskih pregovora i stoga može prihvatiti stajalište Vijeća u prvom čitanju.

5. IZJAVA KOMISIJE – RELEVANTNOST UREDBE ZA SCHENGENSKU PRAVNU STEČEVINU

„Komisija žali zbog izmjene svojeg prvotnog prijedloga brisanjem uvodnih izjava 136., 137. i 138. u pogledu schengenske pravne stečevine. Komisija smatra da, posebno u pogledu viza, graničnog nadzora i vraćanja, Opća uredba o zaštiti podataka predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine za četiri države povezane s provedbom, primjenom i razvojem te stečevine.”